

Sečni kamni nastanejo v sečilih, lahko v ledvicah, sečevodih, sečnem mehurju ali v sečnici. Pri psih se v približno 85 odstotkih primerov pojavljajo v sečnem mehurju.

Sečni kamni

Množica sečnih kamnov iz mehurja enega psa.

Sečnih kamnov je več vrst, razlikujejo pa se po kemični sestavi. V večini primerov gre za tako imenovane struvitne kamne, ki so sestavljeni iz minerala magnezijev amonijev fosfat. Pojavljajo pa se tudi kamni in kristali, sestavljeni iz kalcijevega oksalata, kalcijevega fosfata, cistina ali amonijevega urata. Ker se najpogosteje pojavljajo struvitni kamni, bomo tokrat pisali samo o njih.

Vsi sečni kamni nastanejo iz posameznih sečnih kristalov, ki se izločajo iz urina. Ti kristali so zelo majhni, čez nekaj časa pa se začnejo združevati v večje delce, ki jih lahko opazimo tudi s prostim očesom. Če so ti delci, podobni pesku, že v urinu in ostajajo v sečnih poteh, se začnejo na njihovi površini usedati dodatni kristali in postopoma nastanejo kamni, ki lahko dosežejo celo do deset centimetrov premera.

Sami sečni kristali, ki se kdaj pa kdaj izločijo z urinom, ne povzročajo težav. Pri nekaterih psih, kjer je kristalov več, pa iz njih v razmeroma kratkem času nastanejo kamni. Dejavniki, ki vplivajo na njihov nastanek, so različni. Lahko gre za bakterijske okužbe sečil, za dedne dejavnike

(pasma – predispozicija), za količino popite vode, prehrano in kislost urina. Na nastanek sečnih kamnov lahko vpliva že en sam od navedenih dejavnikov, ponavadi pa jih vpliva več.

Okužbe sečil. Nekateri bakterijske infekcije sečil, ki povečujejo alkalnost urina, so najpomembnejši razlog za nastajanje struvitnih kristalov. K temu pripomorejo bakterije s svojimi encimi, katerih delovanje povečuje koncentracijo sestavnih delov nekaterih mineralov.

Hrana. Hrana, ki vsebuje velike količine določenih mineralov, močno poveča možnost nastajanja sečnih kristalov. Magnezij in fosfor sta mineralni komponenti najpogostejše vrste sečnega kristala, struvita, zato je pomembno, da se v pasji hrani izogibamo prevelikim količinam obeh mineralov. Tudi prevelik delež beljakovin v hrani pripomore k višjemu deležu sestavnih delov nekaterih mineralov v urinu. Na kislost urina (pH) vpliva še hrana, kar lahko spodbudi nastajanje določenih vrst sečnih kamnov.

Premalo popite vode. Premajhna količina popite vode povzroči, da je urin preveč koncentriran, kar poveča možnost nastanka sečnih kamnov.

Pasemska predispozicija. Določene pasme psov, kot so pritlikavi šnavcerji, dalmatinci, yorkširski terierji in buldogi, so bolj nagnjene k nastanku posameznih vrst sečnih kamnov.

Bolezni znaki. Na sečne kamne lahko skrbnika opozori navzočnost krvi v urinu, pogostejše uriniranje, pri čemer pa lahko pes izloča manjše količine urina. Pogosto skrbnik opazi tudi napenjanje ali bolečino med uriniranjem, pes pa lahko stoji v položaju za uriniranje precej dlje časa kot sicer. Poudariti pa kaže dejstvo, da veliko psov ne kaže nikakršnih zna-

kov, pač pa pri rentgenskem slikanju zaradi kakega drugega razloga veterinar ugotovi, da ima pes mehur poln kamnov. Čeprav pes ne kaže nobenih bolezenskih znakov, pa se moramo zavedati, da je lahko navzočnost kamnov v sečilih zelo nevarna. Če kamen zapre katero od sečnih poti, gre za zelo nevarno stanje, ki lahko povzroči tudi bolečo smrt. V tem primeru lahko pomaga le hiter kirurški poseg.

Diagnoza. Veterinar posumi v navzočnost sečnih kamnov na podlagi kliničnih znakov, potrdi pa jih z otipavanjem skozi trebušno steno ali z rentgenskim slikanjem. Vrsto kamnov pa ugotovi z laboratorijsko preiskavo urina.

Zdravljenje. Kamne lahko opravimo na več načinov. Določenih vrst kamnov ni mogoče "raztopiti" in v tem primeru je potreben kirurški poseg. Na srečo pa je mogoče najpogostejšo vrsto sečnih kamnov, torej struvite, precej preprosto raztopiti s posebno dietno hrano. Z drugimi vrstami dietnih hran pa lahko razmeroma učinkovito preprečujemo vnovičen nastanek različnih vrst sečnih kamnov. Po potrebi bo veterinar odredil tudi zdravljenje z antibiotiki ali drugimi zdravili.

Zelo pomembna je seveda **preventiva**. Eden najpomembnejših dejavnikov pa je pravilna prehrana. Hrana naj bo kakovostna, brez presežkov različnih mineralov in beljakovin, ki v večjih količinah povečujejo možnost za nastajanje sečnih kristalov. Poleg tega je treba psu omogočiti, da popije dovolj vode. Večja količina popite vode namreč redči koncentracijo mineralov v urinu in tako manjša možnost njihove kristalizacije. Prav je tudi, da psu omogočimo dovolj dolge in pogoste sprehode, da lahko temeljito izprazni mehur.